

BIJLAGE
PROGRAMMABEGROTING 2014:

VERBONDEN PARTIJEN

Uitvoeringsinformatie verbonden partijen

Aanvulling op paragraaf 8.9 van de programmabegroting 2014.

Het algemeen bestuur heeft in de kaderstellende Nota verbonden partijen Schieland en de Krimpenerwaard (vastgesteld 27 maart 2013) bepaald welke informatie over verbonden partijen hij minimaal nodig heeft en daartoe een format vastgesteld. Die uitgebreide informatie, met beleidsinformatie, laatst bekende financiële gegevens en de risico's (beleidsmatig/operationeel, juridisch en financieel) van elke verbonden partij, vindt u in deze bijlage.

1

Stichting Beheer Registergoederen Schieland	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Stichting Beheer Registergoederen Schieland
Vestigingsplaats	Rotterdam
Rechtsvorm	Stichting
Ingangsdatum	1993
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Personeel & Financiën
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van installaties die aan de stichting door het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard ten titel van beheer als zodanig zijn overgedragen dan wel in gebruik zijn gegeven en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Bestuurlijk belang	Op 12 december 2008 verklaarden de voorzitter van de stichting, de dijkgraaf van HHSK en een vertegenwoordiger van de belastingdienst, een vaststellingsovereenkomst te hebben gesloten als bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. HHSK en de stichting zal zich voor een periode van 10 jaar, eindigend op 1 juli 2018, verplichten om geen nieuwe sale-and-leaseback constructies zoals in het geschil zijnde aan te gaan. De portefeuillehouder Financiën is secretaris van stichting.
Deelnemende partijen	n.v.t.
Relatie met programma	Programma's 2 en 3 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	n.v.t.

Financiële gegevens				
Financieel belang			Sale- and-leaseback constructie	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2012			€ 1.700.000	€ 6.826.000
Resultaat in bedragen				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2012	€ - 97.000		€ - 123.000	
2013	€ - 530.000			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			n.v.t.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot het beheer van de eigen registergoederen. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken inzake incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.	
Overige risico's.			n.v.t.	

Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Ingangsdatum	1954
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Personeel & Financiën
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De NWB Bank is een vooraanstaande financiële dienstverlener voor de Nederlandse publieke sector. Voor gemeenten, provincies, instellingen voor volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en activiteiten op het gebied van water en milieu, arrangeert de bank korte en langlopende kredieten. De NWB Bank financiert haar activiteiten op de internationale geld- en kapitaalmarkten op basis van een zeer sterke vermogenspositie en triple-A ratings van Moody's en Standard & Poor's.
Bestuurlijk belang	Middels de algemene vergadering van aandeelhouders beïnvloed HHSK het beleid van de NWB Bank. De NWB heeft 2 soorten aandelen te weten aandeel A, die recht geeft op 1 stem en aandeel B die recht geeft op 4 stemmen. HHSK heeft 610 aandelen A en 430 aandelen B.
Deelnemende partijen	35 overheden (Provincies, waterschappen en de Staat der Nederlanden)
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	• Vanwege het in 2018 waarschijnlijk moeten voldoen aan de Bazel III norm wordt er vanaf 2011 geen dividend meer uitgekeerd. Hoewel nog altijd niet wettelijk is vastgelegd dat NWB aan deze norm dient te voldoen is de gehele winst van € 40 miljoen van boekjaar 2012 aan het eigen vermogen toegevoegd. • Kredietaanvraag van het publieke domein blijft naar verwachting onder druk staan. Terugvallende investeringen drukken de financieringsbehoefte. • De Invoering van de bankenbelasting legt druk op het resultaat.

Financiële gegevens				
Financieel belang			HHSK heeft een belang van 2,8% in het aandelenkapitaal van de NWB. HHSK is hiermee verzekerd van een efficiënte en effectieve toegang tot geld- en kapitaalmarkten.	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2010			€ 1.135.000	€ 56.223.000
2011			€ 1.188.000	€ 66.508.000
2012			€ 1.226.000	€ 74.858.000
Resultaat in bedragen				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2010			€ 38.389.000	
2011			€ 74.715.000	
2012			€ 40.000.000	
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			N.v.t.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's van deelname aan naamloze vennootschappen zijn gemiddeld, gelet op het feit dat het hoogheemraadschap slechts risico loopt over het ingebrachte kapitaal. Door de toevoeging van de nettowinst van € 40 miljoen heeft NWB nog altijd maar een leverage ratio van 1,6%. Dit is ruim onder de norm van 3% zoals die vanuit Bazel 3 is gesteld. Dit betekent dat de komende jaren er nog geen dividend zal worden uitgekeerd teneinde deze ratio verder te verbeteren. Daarnaast heeft de NWB Bank renterisico's, liquiditeitsrisico's, kredietrisico's, valuta risico's en operationele risico's te mitigeren.	
Overige risico's.			Er zijn tekenen van het begin van een mogelijke maatschappelijke discussie over de beloning van de top van de NWB (het algemeen bestuur van het Waterschap Friesland heeft hierover een motie aangenomen en verspreid). Het bestuur van HHSK heeft geen aanleiding gezien tot een reactie. Het risico dat een maatschappelijke discussie een weerslag heeft op Schieland en de Krimpenerwaard wordt dan ook laag ingeschat.	

Stichting Bodembeheer Krimpenerwaard	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Stichting Bodembeheer Krimpenerwaard
Vestigingsplaats	Gouda
Rechtsvorm	Stichting
Ingangsdatum	28 juli 1998
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Waterkwaliteit
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Waterkwaliteit
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Watersystemen
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De kern van de stichting is de functiegerichtheid in het beheer in het landelijk gebied van de Krimpenerwaard. De stichting zorgt ervoor dat de grondmobiliteit in de landinrichting weer op gang kwam. Dit gebeurt door via overeenkomsten met de landeigenaren de verantwoordelijkheid van de wet bodembescherming (Wbb) voor het beheer van de dempingen over te nemen. De eigenaren betalen hiervoor een bijdrage. Ook zorgt de stichting dat de milieuhygiënische toestand in het gebied verbetert. Dit gebeurt door functiegericht te saneren via vooral isolatie-, beheers- en controlemaatregelen (IBC). De functies welke aan de orde zijn betreffen, landbouw, recreatie, natuur en drinkwaterwinning. Tot slot ontwikkelt de stichting instrumenten die ook elders ingezet kunnen worden.
Bestuurlijk belang	De Portefeuillehouder Waterkwaliteit is secretaris van de Raad van Toezicht van de stichting.
Deelnemende partijen	Provincie Zuid-Holland, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Landinrichtingscommissie Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Stichting Zuid-Hollands Landschap, Land- en Tuinbouworganisatie noord (gewestelijke afdeling), Gemeente Bergambacht, Gemeente Nederlek, Gemeente Ouderkerk, Gemeente Schoonhoven, Gemeente Vlist.
Relatie met programma	Programma 2 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	In 2013 zullen voorbereidingen worden getroffen om de stichting op een zorgvuldige manier per 1-1-2014 op te heffen. Een klankbordgroep, met daarin HHSK, gaat voorbereidende stukken aanleveren. Omdat de stichting gedurende 2013 blijft bestaan, is een jaarprogramma voor 2013 vastgesteld.

Financiële gegevens				
Financieel belang			De bijdrage van HHSK over 2012 bedroeg € 15.000	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2010			€ 763.100	€ 171.900
2011			€ 403.500	€ 234.600
2012			€ 523.200	€ 308.200
Resultaat in bedragen x € 1.000				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2011			- € 359.500	
2012	€ 0		+ € 119.600	
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			N.v.t.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken inzake incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.	
Overige risico's.			N.v.t.	

Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Het Waterschapshuis
Vestigingsplaats	Amersfoort
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Ingangsdatum	1 januari 2013
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Waterveiligheid en ICT
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Waterveiligheid en ICT
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd Facilitair & Systemen
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	Het Waterschapshuis heeft als doel het bevorderen van samenwerking op het gebied van ICT tussen de waterschappen. Onder begeleiding van Het Waterschapshuis spannen de waterschappen zich in om de kwaliteit van de digitale dienstverlening te verbeteren. Daarnaast is het streven gericht op een aanzienlijke kostenbesparing op alle ICT-uitgaven.
Bestuurlijk belang	Een zetel met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Het Waterschapshuis is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 23 waterschappen op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie.
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	De transitie van stichting Het Waterschapshuis naar gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis per 1-1-2013 afgerond. In november 2013 wordt een besluit genomen over een nieuwe vorm, inrichting en besturing, het zgn. HWH 2.0.

Financiële gegevens				
Financieel belang			Aan 45% van de organisatiekosten wordt door elk waterschap gelijk bijgedragen. De overige 55% van de kosten worden naar rato van de omvang van de belastingopbrengst van elk waterschap verdeeld. Het aandeel van HHSK in de begroting 2011 van Het Waterschapshuis is 3,1%. De totale kosten zijn op basis van 3 verschillende kostenverdeelsleutels verdeeld over de waterschappen, te weten (1) een evenredige n.a.v. het aantal deelnemers, (2) een verdeling naar oppervlakte en (3) de 40/60 verdeelsleutel.	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2011			€ 2.279.638	€ 16.887.905
2012			€ 324.431	€ 8.256.102
2013				
2014				
Resultaat in bedragen				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2011	€ 0		€ 0	
2012	€ 0		€ 115.820	
2013	€ 0			
2014	€ 0			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			Het transformatieproces naar HWH 2.0 is nog niet afgerond. De lijn is te komen tot een compacte en efficiënte HWH organisatie met een meer passende aansturing. Daarvoor worden onderdelen afgestoten. Besluiten daarover zijn (op het moment van het opstellen van de begroting 2014 van HHSK) nog niet genomen.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. De begroting 2014 e.v. van HWH zal medio februari 2014 worden bijgesteld aan de hand van de besluitvorming over HWH 2.0. De begroting zal	

	worden verlaagd. De kosten voor die gemaakt moeten worden voor wegvallende onderdelen zullen op andere wijze worden verrekend. Dit kan kostenverhogend effect hebben.
Overige risico's.	Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog. Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor het eigen AB-lid. De risico's op imagoschade bij grootschalige ICT-projecten zijn hoog als deze minder succesvol blijken te zijn. Aangezien de lessen uit het verleden zijn geleerd, wordt dit risico voor de toekomst van HWH als aanvaardbaar beoordeeld. Dit blijft bestuurlijke aandacht houden.

Gemeenschappelijke Regeling De Regionale Belastinggroep	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	De Regionale Belastinggroep
Vestigingsplaats	Delft
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	2010
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Financiën
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Financiën (voorzitter) Pfh. Waterkwaliteit en Pfh. Waterkwantiteit
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd BAO
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De Regionale Belasting Groep heft en int sinds 2010 belastingen voor de deelnemende lokale overheden.
Bestuurlijk belang	Een zetel in het Dagelijks Bestuur, tevens voorzitter DB. Een zetel met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, het hoogheemraadschap van Delfland en de gemeenten Delft en Vlaardingen.
Relatie met programma	Programma 5 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	Met meerdere gemeenten vinden oriënterende gesprekken plaats over eventuele toetreding. In de loop van 2014 betreft de RBG eigen huisvesting in Schiedam.
Financiële gegevens	
Financieel belang	Gebaseerd op een gemiddelde van diverse kerngegevens zoals aantal ingezetenen, bedrijven en WOZ objecten is de verdeelsleutel met betrekking tot de bijdrage aan de RBG, voor 2014 bepaald op 26 %. In 2010 en 2011 had de RBG een positief jaarrekeningresultaat. Het jaarrekening-resultaat 2012 is uitgekomen op een bedrag van € 257.400. Van dit positieve jaarresultaat is € 128.000 terug gestort aan Schieland en de Krimpenerwaard. De andere helft aan het hoogheemraadschap van Delfland.
Financiële kerngegevens	Zie hieronder.

Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2010	--	--	€ 154.900	€ 2.953.800
2011	--	--	€ 260.500	€ 4.935.600
2012	--	--	€ 406.700	€ 3.059.600
2013	--	--	--	--
2014	--	--		
Resultaat in bedragen				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2010	--		€ 154.900	
2011	--		€ 105.600	
2012	--		€ 257.400	
2013	--			
2014	--			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			Door de toetreding van de gemeenten Delft in 2013 en Vlaardingen in 2014 is het financiële belang in de RBG gedaald van 33,3% naar 26% in 2014.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. De deelnemers staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door de RBG af te sluiten langlopende leningen, kasgeld-leningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van het financieel belang in de RBG.	
Overige risico's.			Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog. Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor het eigen AB-lid. Aangezien de RBG fungeert als 'voorportaal' van HHSK in de heffing en inning van de waterschapsbelastingen, is er een risico op imagoschade voor HHSK. Dit risico wordt beoordeeld als aanvaardbaar.	

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009
Vestigingsplaats	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Ingangsdatum	2009
Portefeuillehouder in d&h	Portefeuillehouder Waterkwaliteit
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Portefeuillehouder Waterkwaliteit, Dijkgraaf (RvC)
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Afdelingshoofd AWK
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	De GR heeft tot doel de behartiging en coördinatie van de belangen van de deelnemende waterschappen met betrekking tot de be- en verwerking van slib en residuen en de gezamenlijke ontwikkelingen in de afvalketen. De kerntaak van de GR is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in de N.V. HVC en het afstemmen van de activiteiten die met of door N.V. HVC ten behoeve van de in de GR deelnemende waterschappen worden uitgevoerd. De GR oefent daartoe een actief aandeelhouderschap uit om namens de deelnemende waterschappen een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afval- en slibverwerking te borgen. Zeggenschap binnen HVC is niet alleen direct gebonden aan het percentage van het aandeelhouderschap in HVC, maar vooral aan de manier waarop het aandeelhouderschap wordt ingevuld. In dat kader wordt mede geparticipeerd in de Raad van Commissarissen van HVC en maken vertegenwoordigers van de waterschappen deel uit van zowel het bestuurlijk Innovatieplatform en het ambtelijk Kennisplatform van HVC.
Bestuurlijk belang	Een zetel met stemrecht in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De dijkgraaf is commissaris in de Raad van Commissarissen N.V. HVC.
Deelnemende partijen	Naast HHSK participeren de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, de hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland in de GR Slibverwerking 2009
Relatie met programma	Programma 3 van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	De GR beoogt in 2014 onder meer een visie te ontwikkelen over de samenwerking tussen de in de GR deelnemende Waterschappen en andere Waterschappen om de gewenste transitie in de slibverwerking te bevorderen.

Financiële gegevens				
Financieel belang			Vanaf september 2011 hebben de participerende waterschappen hun aandelen in N.V. HVC overgedragen aan de GR Slibverwerking 2009. De van de N.V. HVC ontvangen garantstellingprovisie is de GR verschuldigd aan de waterschappen die garant staan voor het totaal van de leningen. In 2014 is voor HHSK € 48.812 aan garantstellingprovisie begroot (10% van de totaal garantstellingprovisie van de GR). De GR staat tot garant voor de leningen die NV HVC heeft afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank (als gevolg van aandeelhouderschap B). Na afloop van de opt-out periode per 31 december 2012 is besloten om de conversie naar het aandeelhouderschap A niet te laten plaatsvinden. De GR slibverwerking is heeft de aandelen B behouden en het belang in NV HVC is daarmee ca. 13%	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen x € 1.000				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2011	n.v.t.		€ 533.001	€ 533.001
2012	€ 18.044	€ 18.044	€ 18.044	€ 18.044
2013	€ 18.044	€ 18.044		
2014	€ 18.044	€ 18.044		
Resultaat in bedragen x € 1.000				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2011	€ 0		€ 0	
2012	€ 0		€ 0	
2013	€ 0			
2014	€ 0			

Beleidsmatige, juridische en financiële risico's	
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	N.v.t.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. De GR Slibverwerking 2009 en de participerende waterschappen stellen zich hoofdelijk garant voor de leningen die door DRSH NV zijn afgesloten en zijn overgenomen door N.V. HVC.
Overige risico's.	Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog. Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor het eigen AB-lid. In het geval van deze GR zijn er verder geen bijzondere risico's.

Gemeenschappelijke Regeling Aquon				
Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)			Aquon	
Vestigingsplaats			's-Hertogenbosch	
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke Regeling	
Ingangsdatum			1 juli 2011	
Portefeuillehouder in d&h			Portefeuillehouder Waterkwaliteit	
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP			Portefeuillehouder Waterkwaliteit	
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK			Afdelingshoofd Watersystemen	
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)			De gemeenschappelijke regeling heeft als doel om op het gebied van laboratoriumactiviteiten te komen tot kennisdeling en –ontwikkeling, vergroting van de efficiency, vermindering van de kwetsbaarheid, benutting van de mogelijkheden tot continue kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en versterking van de innovatiekracht.	
Bestuurlijk belang			Zetel in het Algemeen Bestuur met stemrecht. Positie in het Dagelijks bestuur vanaf 2013.	
Deelnemende partijen			De waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel, Hollandse Delta en Rivierenland en de hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland, de Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard.	
Relatie met programma			Programma's 2 en 3 van de begroting.	
Ontwikkelingen verbonden partij			De organisatie is in juli 2011 van start gegaan en is nog volop in opbouw.	
Financiële gegevens				
Financieel belang			Het aandeel van HHSK in de begroting 2014 is 5,2%.	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2011	n.v.t.	n.v.t.	€ 0	€ 0
2012	n.v.t.	n.v.t.	€ 0	€ 0
2013	n.v.t.	n.v.t.		
2014	n.v.t.	n.v.t.		

Resultaat in bedragen		
Jaar	Begroting	Jaarrekening
2011	€ 0	€ 0
2012	€ 0	€ 0
2013	€ 0	
2014	€ 0	
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's		
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.		N.v.t.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.		Het financiële risico van een gemeenschappelijke regeling is hoog. Dit is vanwege het feit dat de deelnemende partijen volledig financieel aansprakelijk zijn. De bekostiging van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling is een verplichte uitgave. Voor AQUON geldt dat de weerstandscapaciteit nihil is omdat AQUON geen (algemene) reserves heeft en deze ook niet opbouwt. Gevolg hiervan is dat financiële tegenvallers leiden tot begrotingswijziging in de vorm van een verhoging van het ILOW-tarief (wat zich vertaalt in een verhoging van de bijdrage van de deelnemende waterschappen) of bezuinigingsmaatregel. In de begroting van Aquon is een structurele post "onvoorzien" opgenomen van € 50.000. Het weerstandsvermogen is daarmee in eerste instantie beperkt tot de hiervoor genoemde post "onvoorzien". Het aandeel van HHSK (afhankelijk van zowel onze eigen meetvraag als de totale meetvraag van alle deelnemers) schommelt vooralsnog tussen de 4,4% en 5,9%. Uit de op 20 maart 2012 ontvangen voorlopige jaarcijfers 2012 van Aquon blijkt dat er voor 2012 een door de deelnemende waterschappen te dekken financieel tekort van € 3,95 miljoen gerealiseerd is. Het aandeel van HHSK in het totale tekort bedraagt circa € 193.000. Daarnaast is er in 2012 door Aquon voor HHSK een hogere productie gerealiseerd, dan oorspronkelijk begroot (meetvraag van HHSK is met 50.000 ILOW punten toegenomen. De kosten voor deze extra meetvraag bedraagt ongeveer € 84.000. In december 2012 is door Aquon op basis van de

	prognose uit de derde kwartaal rapportage al een voorlopige afrekening voor het verwachte tekort gefactureerd aan de deelnemers, het aandeel van HHSK hierin was € 186.010. De definitieve afrekening voor de afgenomen diensten van Aquon door HHSK bedraagt daarmee € 91.000, welke niet in de jaarrekening 2012 van HHSK verantwoord is. Een belangrijke oorzaak voor het financiële tekort in 2012 is het ontbreken van een centraal Laboratorium Informatie Management Systeem (LIMS) benoemd. De planning van realisatie van een LIMS is inmiddels verschoven van 1 januari 2012 naar 1 januari 2013. Helaas is recent vanuit Aquon een time-out op het go-live LIMS gemeld i.v.m. onvoldoende kwaliteit. Afhankelijk van de omvang van de vertraging zullen er ook in 2014 hoogstwaarschijnlijk extra kosten moeten worden gemaakt. Het algemeen bestuur van Aquon heeft in november 2012 een plan van aanpak "Sturen op Rendement" vastgesteld om bij te sturen. In het plan van aanpak zijn maatregelen opgenomen om het tekort voor 2012 te beperken en een tekort voor 2013 zo veel als mogelijk te voorkomen. De dalende meerjaren meetvraag van een aantal deelnemende waterschappen zal leiden tot een groter aandeel voor HHSK in de totale begroting van Aquon de komende jaren. Wanneer de verwachte kostenbesparingen in de business case niet gerealiseerd worden zullen de kosten voor HHSK navenant stijgen.
Overige risico's.	Het bestuurlijk risico van een gemeenschappelijke regeling wordt getypeerd als hoog. Het hoogheemraadschap kan het algemeen (AB) of dagelijks bestuur (DB) van een gemeenschappelijke regeling niet ontslaan. Ook het eigen DB-lid kan niet worden ontslagen door het hoogheemraadschap. Dit geldt wel voor het eigen AB-lid. In het geval van deze GR zijn er verder geen bijzondere risico's.

Unie van Waterschappen				
Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)		Unie van Waterschappen		
Vestigingsplaats		Den Haag		
Rechtsvorm		Vereniging		
Ingangsdatum		1927		
Portefeuillehouder in d&h		Dijkgraaf		
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP		Dijkgraaf		
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK		Afdelingshoofd BAO		
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)		De unie treedt namens de waterschappen op als vertegenwoordiger naar het parlement, de Rijksoverheid en andere overheidsgerelateerde organisaties zoals de VNG.		
Bestuurlijk belang		Een stem in de algemene ledenvergadering (evenredige vertegenwoordiging).		
Deelnemende partijen		Alle Nederlandse waterschappen		
Relatie met programma		Alle programma's van de begroting.		
Ontwikkelingen verbonden partij		Geen bijzonderheden.		
Financiële gegevens				
Financieel belang		Contributie welke jaarlijks in de algemene ledenvergadering tegelijk met de begroting wordt vastgesteld Bij ontbinding van de Unie zijn de waterschappen naar rato van contributiebetaling aansprakelijk voor eventuele tekorten na vereffening. Het aandeel van HHSK in de contributiebijdrage van de waterschappen in de begroting 2013 van de Unie van Waterschappen is € 335.454. (berekend op basis van twee verdeelsleutels een vast- en een variabel aandeel)		
Financiële kerngegevens		Zie hieronder.		
Vermogen in bedragen				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2010			€ 3.322.446	€ 11.514.480
2011			€ 3.111.040	€ 11.639.185
2012			€ 2.773.969	€ 11.877.844
2013			--	--
2014			--	--

Resultaat in bedragen		
Jaar	Begroting	Jaarrekening
2010	€ 8209.618 ???	€ 7.683.376 ??
2011	€ 8887.367 ???	€ 8.639.199 ??? € - 211.406
2012	€ 8609.974 ????	€ - 337.072
2013	€ 8616.819 ???? (excl. € 1025 mln muskus/beverrattenbestrijding)	n.n.b.
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's		
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.		N.v.t.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.		De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot de contributie. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken inzake incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.
Overige risico's.		De bestuurlijke risico's zijn laag, aangezien bestuurders slechts aansprakelijk zijn als er sprake is van wanbeleid. In het geval van deze vereniging zijn er verder geen bijzondere risico's.

Stowa (Stichting toegepast onderzoek waterbeheer)	
Identiteitsgegevens	
Naam verbonden partij (VP)	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	1971
Ingangsdatum	Stichting
Portefeuillehouder in d&h	Dijkgraaf
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP	Dijkgraaf
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK	Directeur
Beleidsinformatie	
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)	Het (doen) verrichten van toegepast onderzoek ten dienste van instellingen belast met het beheer van watersystemen en waterketen, alsmede het vergaren en verankeren van deze kennis bij de deelnemers.
Bestuurlijk belang	Dijkgraaf was tot oktober 2013 voorzitter van het bestuur. Daarna is er geen rechtstreeks bestuurlijk belang. Strikt genomen is de STOWA daardoor geen verbonden partij. Er zit slechts een klein aantal waterschapsbestuurders in het stichtingbestuur, maar zij zitten daar namens de andere waterschappen. Het bestuurlijk belang wordt dus indirect uitgeoefend via de andere waterschappen die in het bestuur zitten. De organisatie is opgenomen in dit overzicht, aangezien er wel een financieel belang is.
Deelnemende partijen	Alle waterschappen en provincies.
Relatie met programma	Alle programma's van de begroting.
Ontwikkelingen verbonden partij	Geen bijzonderheden.

Financiële gegevens				
Financieel belang			Wordt elke 5 jaar opnieuw bepaald bij een nieuwe strategienota. Voor 2013 is de bijdrage €269.539.	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen x € 1.000				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
2012	n.n.b.			
Resultaat in bedragen x € 1.000				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2012	€ 7.933.382		n.b.	
2013	€ 8.149.384* (€ 7.416.052 excl.)			
*	Incl € 36.774 Deltagelden			
Beleidsmatige, juridische en financiële risico's				
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.			Er worden geen veranderingen voorzien in het begrotingsjaar. In oktober 2013 is de dijkgraaf teruggetreden als voorzitter van het stichtingsbestuur.	
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.			De financiële risico's zijn laag, omdat deze zijn beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn geen aanvullende afspraken waardoor het risico oploopt. Ook zijn er geen afspraken inzake incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties of andere omstandigheden.	
Overige risico's.			n.v.t.	

Muskusrattenbestrijding				
Identiteitsgegevens				
Naam verbonden partij (VP)			Gemene rekening Muskusrattenbeheer	
Vestigingsplaats			Houten	
Rechtsvorm			Gemeenschappelijke Regeling (kosten voor gemene rekening)	
Ingangsdatum			1-1-2012	
Portefeuillehouder in d&h			Portefeuillehouder Waterveiligheid en ICT	
Bestuurlijk vertegenwoordiger in VP			Portefeuillehouder Waterveiligheid en ICT	
Ambtelijk coördinator/accounthouder HHSK			Afdelingshoofd Waterkeringen en Wegen	
Beleidsinformatie				
Openbaar belang (doelstelling, activiteiten, prestaties)			Doelmatige bestrijding van de muskusrat en beverrat en het voorkomen van schade door deze soorten aan waterstaatswerken in het bijzonder.	
Bestuurlijk belang			Ieder waterschap wordt vertegenwoordigd door een lid van het dagelijks bestuur.	
Deelnemende partijen			Hoogheemraadschap van Delfland Waterschap Amstel Gooi en Vecht Hoogheemraadschap van Rijnland Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	
Relatie met programma			Programma 1 van de begroting.	
Ontwikkelingen verbonden partij			Geen bijzonderheden.	
Financiële gegevens				
Financieel belang			De bijdrage aan de Stichtse Rijnlanden bedraagt in 2013 € 1,3 mln.	
Financiële kerngegevens			Zie hieronder.	
Vermogen in bedragen x € 1.000				
Begroting			Rekening	
Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Resultaat in bedragen x € 1.000				
Jaar	Begroting		Jaarrekening	
2012	€ 9.772		€ 9.400	
2013	€ 9.772			

Beleidsmatige, juridische en financiële risico's	
Veranderingen in het belang dat het hoogheemraadschap gedurende het begrotingsjaar in de VP heeft.	De huidige overeenkomst verloopt per 31-12-13, deze wordt in principe met een periode van 2 jaar verlengd. Voorafgaand aan deze verlenging wordt de samenwerking geëvalueerd.
Risico's in samenhang met weerstandsvermogen.	Het financiële risico ligt bij een regeling voor gemene rekening vooral in het niet voldoen aan de voorwaarden die de Belastingdienst stelt. In dat geval zal er alsnog omzetbelasting moeten worden doorberekend. Dit risico wordt ingeschat als zeer laag.
Overige risico's.	Bestuurlijke risico's zijn bij een regeling voor gemene rekening niet of nauwelijks groter dan bij de normale bedrijfsvoering voor eigen rekening, aangezien er niet een aparte entiteit in het leven wordt geroepen.